

Drugostopenjski dvopredmetni študijski program

LATINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

Oddelek za
klasično filologijo

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FF

Filozofska
fakulteta

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski dvopredmetni študijski program **Latinski jezik, književnost in kultura**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program ima naslednje smeri:

- **Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetna smer,**
- **Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetna pedagoška smer.**

Pri dvopredmetnem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo. Dvopredmetno smer Latinski jezik, književnost in kultura je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati medsebojno znotraj programa in z dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, razen z dvopredmetno pedagoško smerjo Andragogika in dvopredmetnim pedagoškim študijskim programom Pedagogika. Dvopredmetno pedagoško smer Latinski jezik, književnost in kultura je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi pedagoškimi študijskimi programi oz. smermi, ni pa je mogoče kombinirati z dvopredmetnimi (nepedagoškimi) študijskimi programi oz. smermi.

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka

Samostojna strokovna delavka:

Nastja Janžekovič

Nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si

Soba 344

Telefon

+386 1 241 14 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Branko Senegačnik

branko.senegacnik@ff.uni-lj.si

Oddelčna spletna stran

<https://classics.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Opis programa

S študijem na programu Latinski jezik, književnost in kultura študent oz. študentka pridobi poglobljeno znanje na področju latinskega jezika, kulture in književnosti v obsegu, ki je primerljiv z drugostopenjskimi programi latinščine, klasične filologije oz. antičnih študij na večini evropskih univerz. Cilja študija na programu sta temeljito znanje latinskega jezika in temeljita razgledanost po kulturi rimske antike, glede na individualno izbiro študenta oz. študentke pa tudi po latinski kulturi poznejših obdobj. Študentje in študentke pridobivajo splošne in specifične strokovne kompetence; cilj študija je suvereno obvladovanje latinskega jezika s sposobnostjo branja najtežavnejših besedil v izvirniku ob razumevanju zgodovine latinščine in njenega vpliva na moderne jezike, dalje poznavanje vseh vidikov latinske književnosti in kulture od starega veka do sodobnosti ter razumevanje vloge, ki jo imata antična in poznejša latinska književnost in filozofija v evropski literaturi in kulturi. Obe smeri se vertikalno praviloma navezujeta na prvostopenjski program Latinski jezik, književnost in kultura, vertikalno in horizontalno pa se povezujeta predvsem z jezikovnimi programi, primerjalno književnostjo, zgodovino, umetnostno zgodovino, filozofijo in arheologijo.

Dvopredmetna smer je zasnovana predvsem raziskovalno in na njej se študentje in študentke usposablajo za samostojno delo na področju raziskovanja in literarnega prevajanja, pridobljena znanja pa jim omogočajo tudi delo v različnih drugih panogah, kjer je potrebno natančno delo z besedilom, pa tudi raziskovanje na sorodnih področjih, kjer se zahteva znanje latinščine (arheologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje idr.).

Smer Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetna pedagoška smer je namenjena usposabljanju študentov in študentk s temeljitim znanjem latinskega jezika in razgledanostjo po kulturi rimske antike za pedagoški poklic. Pedagoška smer predvideva več vsebinskih povezav med strokovnimi in pedagoškimi vsebinami; specialna didaktika jezika ter književnosti in kulture predvideva veliko praktičnih aplikacij strokovnega znanja (npr. analiza jezikovnih struktur, zgodovina jezika, interpretacija besedil) v pedagoško prakso, zlasti v obliki seminarskih izdelkov in pedagoških priprav. Študentje in študentke pri študiju na tej smeri pridobijo tudi ustrezne učiteljske kompetence.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotbo*. Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru občudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelek organizira tudi ekskurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavnica in oddelčni tutor.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji in latinskih poletnih šol ter se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik – LATINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA: dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Izbirni predmet 1 (sklop Klasična antika in njena recepcija)	90			90	9
2. Raziskovalni seminar: interpretacija latinskih besedil 1			60	60	12
3. Kultura latinskega srednjega veka in humanizma	30			30	3
4. Latinska stilistika		60		60	3
5. Izbirni predmet 2 (splošni izbirni predmet)	30			30	3
2. letnik					
6. Izbirni predmet 1 (sklop Klasična antika in njena recepcija)*	60			60	6
7. Raziskovalni seminar: interpretacija latinskih besedil 2			60	60	9
8. Magistrsko delo D					15

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Sodobni pristopi k preučevanju klasičnih jezikov	30			30	3
2. Zgodovina jezikoslovja v antiki	30			30	3
3. Literarno prevajanje (lat.)			30	30	3
4. Antična literarna kritika in sodobni interpretacijski pristopi	30			30	3
5. Interpretacija antične mitologije	30			30	3
6. Antična antropologija in filozofija kulture: izbrana poglavja	30			30	3
7. Antika v kulturi novega veka	15		15	30	3
8. Interpretacija antičnih filozofskih besedil: izbrana poglavja	30			30	3
9. Praktikum					5

Predmetnik – LATINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA: dvopredmetna pedagoška smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Skupni del pedagoškega modula	75	32,5	42,5		12
2. Izbirni predmeti 1 (sklop Izbirni strokovni predmeti)	90				9
3. Didaktika latinščine 1	15	15			3
4. Didaktika antične in humanistične književnosti in kulture 1	15		15		3
5. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmeti)	30				3
2. letnik					
6. Didaktika latinščine 2	15		15		3
7. Didaktika latinščine – pedagoška praksa				180	6
8. Izbirni predmet 1 (sklop Izbirni strokovni predmeti)	90				9
9. Didaktika antične in humanistične književnosti in kulture 2	15		15		3
10. Magistrsko delo DP					9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Kultura latinskega srednjega veka in humanizma	30				3
2. Raziskovalni seminar (ped.): interpretacija latinskih besedil			30		3
3. Latinska stilistika		60			3
4. Sodobni pristopi k preučevanju klasičnih jezikov	30				3
5. Zgodovina jezikoslovja v antiki	30				3
6. Literarno prevajanje (lat.)			30		3
7. Antična literarna kritika in sodobni interpretacijski pristopi	30				3
8. Interpretacija antične mitologije	30				30
9. Antična antropologija in filozofija kulture: izbrana poglavja	30				3
10. Antika v kulturi novega veka	15		15		3
11. Interpretacija antičnih filozofskih besedil: izbrana poglavja	30				3
12. Praktikum					5

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Raziskovalni seminar: interpretacija latinskih besedil/Raziskovalni seminar (ped.): interpretacija latinskih besedil

Predmet temelji na seminarskem branju in interpretaciji literarnih in strokovnih besedil, za katera se odloči nosilec predmeta za tekoče akademsko leto. Besedila lahko izvirajo iz kateregakoli obdobja rimske ali poznejše latinske književnosti. Vsak semestrski blok je posvečen drugemu besedilu oz. tematskemu sklopu.

Latinska stilistika

Pri predmetu se študenti in študentke seznanjajo z osnovami prevajanja besedil iz materinščine v latinski jezik, privzgaajo si občutek za latinski slog in se učijo ne le pravilnega, ampak tudi slogovno dognanega izražanja v latinščini. Delo je dvosmerno in vključuje tako prevajanje daljših slovenskih besedil v latinski jezik kot tudi prevajanje odlomkov iz izvirnih latinskih besedil v slovenščino, pri tem pa si študenti in študentke na podlagi tekstovne analize izbranih odlomkov latinskih avtorjev iz različnih obdobij širijo poznavanje skladenskih in stilističnih zakonitosti latinskega jezika.

Didaktika antične in humanistične književnosti in kulture

Predmet vključuje predavanja o epistemologiji klasičnih in humanističnih študijev v zgodovinskem prerezu, o recepciji antične in humanistične književnosti, o sodobnih metodah pouka, o prvih pouka klasičnih jezikov, o različnih pristopih k poučevanju, o kontekstualizaciji, literarni zgodovini in teoriji, o kulturni, socialni in duhovni zgodovini, o zgodovini idej, o vzgojnih vidikih antične in humanistične književnosti in kulture, o razumevanju zgodovinskih kontekstov, o oblikovanju učnih gradiv ipd. Na seminarjih se vzorčno obravnavajo izbrane literarne in kulturno-civilizacijske teme v obliki seminarskih referatov in diskusije.

Didaktika latinščine

Predmet poteka v obliki predavanj in vaj. Na predavanjih se študenti in študentke seznanjajo z izbranimi poglavji iz zgodovine pedagogike, z zgodovino pouka latinščine v novem veku, s posamezniki, ki so nanjo vplivali, z učbeniki, z društvi in organizacijami, z njeno umeščenostjo v šolski sistem, z osnovami zakonodaje, s pripravami na pouk na vseh ravneh, s poukom slovnice, književnosti in kulturno-civilizacijskih vsebin, z vlogo in likom učitelja, s primernimi učnimi oblikami in metodami, s tipi nalog, z aktualno strokovno literaturo in spletnimi viri, z uporabo IKT pri pouku. Na vajah se študenti in študentke učijo priprave učnih ur, nalog in izročkov, aktualizacije vsebin, seznanjajo se z možnimi težavami in napakami, z učnimi pripomočki, načini preverjanja in ocenjevanja, s sodobnimi načini interpretacije besedil, z obravnavo rimske, pa tudi poznejše latinske književnosti, kulture in civilizacije s filološkega, sociološkega in antropološkega vidika, z njenim aktualiziranjem in ovrednotenjem.

Sodobni pristopi k preučevanju klasičnih jezikov

Študentje in študentke se pri predmetu seznanijo s sodobnimi jezikoslovnimi pristopi k preučevanju latinskega in grškega jezika, kot so se razvili znotraj funkcionalne slovnice, tvorbeno-pretvorbene slovnice, teorije naravnosti, korpusnega jezikoslovja itd. Posamezni cikel predavanj obravnava izbrano temo s področja jezikoslovja klasičnih jezikov, pri čemer je poudarek na sinhronem pristopu. Teme: skladnja in semantika latinskega in grškega jezika; njuna uporabnost pri poučevanju klasičnih jezikov; sociolingvistika in klasični jeziki; dvojezičnost in večjezičnost v rimskem in bizantinskem cesarstvu; tvorbeno-pretvorbena slovnica in klasični jeziki; teorija naravnosti (zaznamovanosti) in klasični jeziki; korpusno jezikoslovje in klasični jeziki.

Literarno prevajanje (lat.)

Predmet obravnava naslednje teme: pristopi k branju in razumevanju besedila; različne izdaje besedil in njihove značilnosti; posebnosti prevoda besedila iz latinščine v slovenščino in obratno; najpomembnejši priročniki; nekatere posebnosti latinske skladnje in metrike; slogovne značilnosti posameznih besedil in njihovega kulturnega konteksta (poezija/proza ter posamezne literarne zvrsti); slovenski verz in verzni sistemi ter vloga antičnega verza v njem; zgodovina prevajanja iz klasičnih jezikov.

Antična literarna kritika in sodobni interpretacijski pristopi

Predmet povezuje pregled antične literarne kritike s prikazom sodobnih smeri v literarni teoriji in interpretaciji antične književnosti ob konkretnih primerih ključnih antičnih literarnih besedil in njihove novoveške recepcije (Homer, atiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman): I. Gorgias, Platon, Aristotel, Horacij, ps.-Longin; II. interpretacija Biblije in hermenevtika, strukturalizem, Bahtinova dialoška teorija, teorije intertekstualnosti, dekonstrukcija, feministična kritika, psihoanaliza.

Interpretacija antične mitologije

Pri predmetu je izbrana mitološka tema predstavljena pod naslednjimi vidiki: sestavljanje zbirke antičnih virov; obravnava izbranega mita (mit in ritual; mit v literaturi in gledališču (zlasti epska poezija in dramatika); mit in filozofija (filozofske interpretacije mita od pred-sokratikov do neoplatonizma); mit v likovni umetnosti); predstavitev sodobnih teorij in interpretacijskih pristopov (od razsvetljenstva do 20. stoletja: Fontenelle, Vico, Hume, Heyne, Herder, Schelling, Frazer in ritualisti, W. Otto, Proppova naratologija, psihoanalitični pristopi, Lévi-Straussov strukturalizem, francoska historična antropologija).

Praktikum

Pripravnštvo ponuja študentom in študentkam možnost, da pridobijo praktične izkušnje. Stažiranje običajno poteka v sodelovanju z institucijami, kot so ZRC SAZU, NUK, Nemški arheološki inštitut v Rimu, Narodni muzej Slovenije, Mestni muzej Ljubljana, Arhiv RS, Nadškofijski arhiv v Ljubljani, ali na kateri od založb.

Antika v kulturi novega veka

Predmet je zasnovan kot ilustrativen pregled recepcije antike v književnosti in kulturi novega veka od renesanse do sodobnosti. Teme: podoba Grčije in Rima v novem veku (renesansa, razsvetljenstvo, romantika, atenska demokracija, olimpijske igre in ideologija športa, Rim in ideologija imperija, Rim in krščanstvo, evropska humanistična tradicija ter njen odnos do pogsanske in krščanske antike; književnost, gledališče, umetnost in film); humanistična latinska kultura; odkritje antike v renesansi; antika v francoskem klasicističnem gledališču; antika v razsvetljenstvu; antika v evropski romantiki in v francoskem simbolizmu; antika v literaturi, gledališču in filmu 20. stoletja (recepcija mitov in literarnih del); podoba antike v hollywoodskih filmskih spektaklih in popularni kulturi.

Interpretacija antičnih filozofskih besedil: izbrana poglavja

Pri predmetu se študentje in študentke seznanijo z izbranimi temami iz grško-rimske filozofije, berejo in analizirajo izbrane odlomke filozofskih besedil in antičnih virov v izvirniku in/ali prevodu ter vsebinsko in idejno interpretirajo izbrane odlomke, seznanjajo se z rekonstrukcijo nepopolnih oziroma manj znanih vsebin antičnih filozofskih besedil, predvsem predsokratskega, sokratskega in t. i. nenapisanega Platonovega nauka, obenem pa se seznanjajo z zgodovino preoddaje izbranih filozofskih besedil in njihovega sprejemanja v poznejših obdobjih (sholastika, srednjeveški platonizem in firenški novoplatonizem).

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko študentka oz. študent na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določajo študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 120 KT, ter pripravi, predloži in uspešno zagovarja magistrsko delo.

Strokovni profil in veščine

Pri študiju na dvopredmetnem drugostopenjskem programu Latinski jezik, književnost in kultura si magistrantka oz. magistrant pridobi poglobljeno znanje na področju latinskega jezika, kulture in književnosti v obsegu, ki je primerljiv z drugostopenjskimi programi latinščine, klasične filologije oz. antičnih študij na večini evropskih univerz. Pridobi si splošne kompetence humanističnega izobraženca in tudi specifične strokovne kompetence: suvereno obvladovanje latinskega jezika s sposobnostjo branja najtežavnejših besedil v izvirniku, razumevanje zgodovine latinščine in njenega vpliva na moderne jezike, poznavanje vseh vidikov latinske književnosti in kulture od starega veka do sodobnosti, razumevanje vloge, ki jo imata antična rimska ter poznejša latinska književnost v evropski literaturi in kulturi.

Diplomant oz. diplomantka bolj raziskovalno zasnovane dvopredmetne smeri pozna metode filološke analize besedil, literarna in strokovna dela je zmožen interpretirati v zgodovinskem kontekstu, pozna sodobne teoretske poglede in metodološke pristope. Usposobljen je za samostojno delo na področju raziskovanja, literarnega prevajanja, v publicistiki, založništvu, arhivistiki in na drugih področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedilom, sodeluje pa lahko tudi pri raziskovanju na sorodnih področjih, kjer je poglobljeno znanje latinščine nepogrešljivo: arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje in literarne vede.

Na dvopredmetni pedagoški smeri so študentje in študentke s temeljitim znanjem latinskega jezika in razgledanostjo po kulturi rimske antike usposobljeni za pedagoški poklic in pridobijo ustrezne učiteljske kompetence. Sposobni so svoje strokovno znanje (npr. analiza jezikovnih struktur, zgodovina jezika, interpretacija besedil idr.) praktično prenašati v pedagoško prakso. Diplomanti oz. diplomantke pridobijo temeljito znanje latinskega jezika in temeljito razgledanost po kulturi rimske antike, glede na individualno izbiro študenta oz. študentke pa tudi po latinski kulturi poznejših obdobj.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke obeh smeri drugostopenjskega študijskega programa Latinski jezik, književnost in kultura (Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetna smer ter Latinski jezik, književnost in kultura – dvopredmetna pedagoška smer) imajo širok izobrazbeni profil in so zaposljivi na številnih področjih, kot so prevajanje, raziskovalno in arhivsko delo, založništvo, turizem, publicistika ter sodelovanje v projektih, povezanih z raziskovanjem rimske antike, pozne antike ter srednjeveške in novoveške latinske književnosti ter z njo povezane in na njej temelječe duhovne dediščine. Diplomanti in diplomantke, ki se odločijo za dvopredmetno pedagoško smer, imajo tudi možnost zaposlitve na pedagoškem področju, v osnovnih ali srednjih šolah, v katerih se poučuje latinski jezik, pa tudi drugih ustanovah, na katerih je omogočeno učenje latinskega jezika (jezikovne šole, univerza za tretje življenjsko obdobje idr.).

Dvopredmetni študijski programi oziroma smeri še dodatno širijo nabor zaposlitvenih možnosti, ker diplomanti in diplomantke dvopredmetnih študijskih programov oziroma smeri pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin. Prenos znanja z enega področja na drugega spodbuja njihovo fleksibilno uporabo v različnih situacijah. Poznavanje klasičnih jezikov in kulture se zdi ob tem še posebej dragoceno, saj predstavlja temeljno znanje, povezljivo praktično z vsemi področji sodobne kulture, ki se je razvila na temelju grško-rimske antike.

Zakaj študirati latinski jezik, književnost in kultura

»Všeč mi je širina, ki jo ponuja študij klasične filologije. Ta širina mi pogosto omogoča, da lažje stopim v stik z drugimi vedami in se bitro znajdem med podatki z drugib področij. Hkrati pa med študijem res labko začutiš, katero področje znotraj filologije ti najbolj ustreza, kje se labko najbolj izpolniš in si na ta način začrtaš smernice svoje nadaljnje poklicne poti.«

*– Klara Keršič, diplomantka študijskih programov
Grški jezik, književnost in kultura – dvopredmetni
pedagoški program ter Latinski jezik, književnost in
kultura – dvopredmetni pedagoški program*